

The project is financed by
the European Union

R A I O N

Projekat: 'Izgradnja kapaciteta vladinih institucija da ukluče OCD u donošenje odluka u BiH'

Contract no: 2019/414-291

Prijedlog izmjene sistema finansijskog izvještavanja organizacija civilnog društva u RS

Ministarstvo finansija Republike Srpske

1. Uvod

1.1. Opšte informacije o projektu

Projekat "Izgradnje kapaciteta vladinih institucija da uključe OCD u donošenje odluka u BiH", u doprinosi na uspostavi i jačanju saradnje i dijaloga između institucija vlasti i organizacija civilnog društva u Bosni i Hercegovini. Takođe, projekat pruža podršku inkluzivnom socijalnom dijalogu socijalnim partnerima (sindikatom, poslodavcima, vladama) u vezi sa kreiranjem zakonodavnih propisa, kolektivnim te drugim reformama u oblasti rada i socijalnog dijaloga.

Projekat pruža tehničku asistenciju Ministarstvu finansija Republike Srpske u pogledu unapređenja sistema finansijskog izvještavanja organizacija civilnog društva (OCD) prema javnim institucijama, a u vezi sa realizacijom statutarnih aktivnosti OCD. Ova aktivnost je u skladu sa pružanjem tehničke podrške institucijama u pogledu usvajanja strateškog okvira za razvoj povoljnijeg okruženja za razvoj civilnog društva u BiH.

U skladu sa ciljevima projekta kao i iskazanim potrebama Ministarstva finansija RS, kao korisnika projekta, kreirani su prijedlozi za prilagođenje postojećeg kontnog okvira za OCD u RS kao i prijedlog revidiranih formi za bilans stanja i bilans uspjeha OCD u RS, koji su predstavljeni u nastavku ovog dokumenta

1.2. Status finansijskog izvještavanja OCD u RS

Organizacije civilnog društva u RS, kao nevladine, nestranačke i neprofitne, su pravne osobe, i svojstvo pravnog subjektiviteta stiču upisom u nadležni registar. Najrasprostranjeniji oblici NVO su udruženja i fondacije, te dobrotvorne/humanitarne organizacije i fondovi. Uobičajeni izvori finansiranja su:

- donacije i grantovi (gdje donatori mogu biti domaća i strana pravna i fizička lica iz javnog i privatnog sektora);
- sponzorstva;
- samofinansiranje kroz obavljanje privredne djelatnosti (prodaja roba ili usluga).

Za razliku od privrednih društava, osnivači i članovi OCD nemaju i status vlasnika. U tom smislu, višak prihoda nad rashodima, odnosno dobit, se ne može raspodjeliti (npr. osnivačima, članovima, donatorima, zaposlenim), nego se investira u osnovne statutarne aktivnosti. Kada se dobit investira u osnovne statutarne aktivnosti, da bi se ostvarili ciljevi, tada nema implikacija u smislu poreza na dobit.

U skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, OCD su dužne sačinjavati godišnje finansijske izvještaje. Godišnji finansijski izvještaji temelje se na Međunarodnim računovodstvenim standardima, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i Zakonu o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. U svom računovodstvu, OCD su dužne evidentirati svoju imovinu, obaveze koje su nastale u poslovanju, kao i prihode i rashode koje ostvaruje svojim poslovanjem. Sve promjene evidentiraju se na osnovu dokumentacije o nastalim promjenama.

U Republici Srpskoj, za OCD ne postoji poseban kontni okvir i kontni plan, tako da OCD sa sjedištem u Republici Srpskoj, primjenjuju kontni okvir i kontni plan koji važi i za preduzeća i zadruge, druga pravna lica i preduzetnike koji vode dvojno knjigovodstvo.

Takođe, set obrazaca finansijskih izvještaja za OCD je propisan jedinstvenim Pravilnikom o obrascima bilansa stanja i bilansa uspjeha za preduzeća i zadruge, druga pravna lica i preduzetnike koji vode dvojno knjigovodstvo, gdje nema nikakvih razlika između obrazaca Bilansa stanja i Bilansa uspjeha koje podnose preduzeća i OCD.

U Agenciju za posredničke i finansijske usluge (APIF) Banjaluka i u njihove filijale u Republici Srpskoj, preduzetnici koji vode dvojno knjigovodstvo, zajednice etažnih vlasnika, sindikalne organizacije i druge OCD, dostavljaju opšte podatke (podaci o obvezniku predaje finansijskih izvještaja, podaci o finansijskom izvještaju i podaci o licu ovlaštenom za vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izvještaja) i finansijske izvještaje (Bilans stanja-aktiva, Bilans stanja-pasiva, Bilans upjeha). Pored ovih obrazaca, dužni su i dostaviti Izvještaj o obračunu broja ekvivalentnih stanovnika i Izvještaj o količinama proizvedenog, uzetog, isporučenog, iskorišćenog, ispuštenog ili deponovanog resursa i plaćenim naknadama. Prvna lica koja ne spadaju u ove kategorije, dostavljaju APIFU još i Bilans tokova gotovine, Izvještaj o promjenama na kapitalu i Napomene uz finansijske izvještaje.

Primjena kontnog okvira i kontnog plana koji važi za preduzeća i zadruge, druga pravna lica i preduzetnike koji vode dvojno knjigovodstvo kao i obrazaca finansijskih izvještaja prilagođenih za njihovo poslovanje, znatno otežava i usložnjava finansijsko izvještavanje organizacija civilnog društva.

1.3 Zahtjev za tehničku asistenciju Ministarstva finansija RS

Ministarstvo finansija Republike Srpske, razumijevajući kompleksne izazove poslovanja OCD koje nameće postojeći kontni okvir i kao i prateći obrasci za finansije izvještaje (koji su kreirani prema potrebama poslovnog/profitnog sektora) želi reformisati postojeći sistem finansijskog izvještavanja OCD kako bi isti bio pojednostavljen i kako bi u većoj mjeri odgovarao na potrebe OCD u oblasti podnošenja finansijskih izvještaja.

S tim u vezi, Ministarstvo finansija RS je tražilo da se u postojećem kontnom okviru ponude rješenja u vezi sa sistemom finansijskog izvještavanja – posebno u vezi sa reformom sadržaja obrazaca bilansa stanja i bilansa uspjeha OCD.

Bilans uspjeha bi trebalo prilagoditi na način da se navedu samo grupe konta ili trocifrena konta prihoda i rashoda koja su karakteristična i najčešće se javljaju u neprofitnim organizacijama. Na primjer, kod prihoda se mogu nabrojati prihodi od: članarina, budžetski prihodi, humanitarni prihodi, iz vlastitih aktivnosti i ostali prihodi, a kod rashoda se mogu nabrojati rashodi za: materijal i energiju, usluge, zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, amortizacija, finansijski rashodi, putni troškovi, humanitarni rashodi, porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata, ostali rashodi. Naravno, na kraju bi rezultat bio iskazan kao višak prihoda ili višak rashoda.

Bilans stanja, u aktivi, bi sadržavao najvažnije elemente iz klase 0-Stalna sredstva i klase 1-Tekuća sredstva, a u pasivi najvažnije elemente klase 2-Kapital i dugoročne obaveze, klase 3-Kratkoročne obaveze.

2. Kontni okvir za organizacije civilnog društva u RS

S obzirom na prirodu i razlike između informacionih potreba korisnika, standardi za OCD treba da budu kreirani u skladu s potrebama korisnika imajući u vidu odnos troškova i koristi pri pružanju informacija.

Izmjene koje su predviđene u kontnom okviru, analitičkim kontnim planom za OCD, treba da pruže pojednostavljene, posebne računovodstvene principe koji su pogodni za OCD, a koji u svojoj osnovi imaju MSFI/MRS.

S tim u vezi urađena su dva prijedloga – jedan unutar postojećeg kontnog okvira u Republici Srpskoj sa prijedlogom smanjenja grupa konta koja nisu neophodna za evidentiranje poslovnih promjena za OCD, i drugi prijedlog, koji predviđa kreiranje posebnog kontnog okvira samo za organizacije civilnog društva u Republici Srpskoj, a po uzoru na postojeće pozitivne prakse iz okolnih zemalja.

Opcija 1: Prijedlog izmjena unutar postojećeg kontnog okvira

Najvažnije promjene unutar ovog prijedloga uključuju:

Klasa 0 kao i u svim drugim klasama računa (od 0 – 9) – unutar grupa dvocifrenih računa, izvršeno je smanjenje trocifrenih računa, a potpuno su ukinute grupe dvocifrenih računa - 04 Sredstva uzeta u zakup; 05 Biološka sredstva; 07 Ostala dugoročna potraživanja i sredstva; 11 Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga; 14 Stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja; 21 Potraživanja iz specifičnih poslova; 29 Gubitak iznad visine kapitala; 31 Otkupljene sopstvene akcije i upisani neuplaćeni kapital; 44 Obaveze iz specifičnih poslova; 63 Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga.

Potpuno su ukinute klase računa 7 Otvaranje i zaključak računa stanja i uspjeha, klasa 8 Vanbilansna evidencija i klasa 9 Obračun troškova i učinaka.

2.1.1. Klase i grupe računa

Prema ovoj varijanti, koja je rađena prema postojećem analitičkom kontnom planu, klase i grupe računa sa dvocifrenim i trocifrenim kontima bi izgledala kao na sljedećem primjeru:

KLASA 0 - STALNA SREDSTVA

01 Nematerijalna sredstva

- 011 Koncesije, patenti, licence i ostala prava
- 013 Softver i slična prava
- 014 Ostala nematerijalna sredstva
- 019 Ispravka vrijednosti nematerijalnih sredstava

02 Nekretnine, postrojenja i oprema

- 020 Zemljište
- 021 Građevinski objekti
- 022 Postrojenja i oprema
- 024 Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi
- 029 Ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme

03 Investicione nekretnine

- 030 Vlastita investiciona imovina
- 031 Zakupljena investiciona imovina
- 039 Ispravka vrijednosti investicionih nekretnina

06 Dugoročni finansijski plasmani

- 060 Učešća u kapitalu zavisnih subjekata
- 061 Učešća u kapitalu pridruženih subjekata i zajedničkih poduhvata
- 069 Ispravka vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana

08 Dugoročna razgraničenja

- 080 Unaprijed plaćeni rashodi
- 081 Ostala dugoročna razgraničenja

09 Odložena poreska sredstva

- 090 Odložena poreska sredstva

KLASA 1 – ZALIHE**10 Zalihe materijala**

- 100 Zalihe materijala
- 109 Ispravka vrijednosti zaliha materijala

12 Zalihe gotovih proizvoda

- 120 Gotovi proizvodi
- 129 Ispravka vrijednosti gotovih proizvoda

13 Zalihe robe

- 130 Obračun nabavke robe
- 131 Roba u skladištu
- 139 Ispravka vrijednosti robe

15 Dati avansi

- 151 Dati avansi

KLASA 2 - KRATKOROČNA SREDSTVA**20 Potraživanja po osnovu prodaje**

- 200 Kupci povezana lica
- 201 Kupci iz Republike Srpske
- 202 Kupci iz Federacije BiH
- 203 Kupci iz Brčko Distrikta BiH
- 204 Kupci u inostranstvu
- 209 Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca

22 Ostala kratkoročna potraživanja

- 222 Potraživanja od zaposlenih
- 223 Potraživanja od državnih organa i organizacija
- 225 Potraživanja za preplaćene ostale poreze i doprinose
- 227 Ostala kratkoročna potraživanja
- 229 Ispravka vrijednosti ostalih kratkoročnih potraživanja

23 Kratkoročni finansijski plasmani

- 231 Finansijski plasmani

238 Ispravka vrijednosti finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti

24 Gotovinski ekvivalenti i gotovina

240 Gotovinski ekvivalenti

241 Račun kod ovlašćene organizacije za platni promet domaća valuta

242 Poslovni račun strana valuta

246 Blagajna domaća valuta

247 Blagajna strana valuta

248 Ostala novčana sredstva

27 Porez na dodatu vrijednost

270 Porez na dodatu vrijednost u primljenim fakturama

275 Drugi iznosi akontacionog poreza na dodatu vrijednost

279 Potraživanja po osnovu razlike između akontacionog i obračunatog poreza na dodatu vrijednost

28 Kratkoročna razgraničenja

280 Unaprijed plaćeni rashodi

281 Potraživanja za obračunate, nefakturisane prihode

289 Ostala kratkoročna razgraničenja

KLASA 3 - KAPITAL

30 Osnovni kapital

32 Rezerve

33 Revalorizacione rezerve

343 Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima

353 Višak rashoda nad prihodima

KLASA 4 - OBAVEZE, RAZGRANIČENJA I REZERVISANJA

40 Odložene poreske obaveze, dugoročna rezervisanja i razgraničenja

407 Odložene poreske obaveze

408 Unaprijed naplaćeni, razgraničeni prihodi i razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija

409 Ostala dugoročna rezervisanja i razgraničenja

41 Dugoročne obaveze

413 Dugoročni krediti u zemlji

414 Dugoročni krediti u inostranstvu

419 Ostale dugoročne obaveze

42 Kratkoročne finansijske obaveze

421 Obaveze po emitovanim dužničkim instrumentima

422 Kratkoročni krediti u zemlji

423 Kratkoročni krediti u inostranstvu

424 Prekoračenja po bankovnim računima

429 Ostale kratkoročne finansijske obaveze

43 Obaveze iz poslovanja

430 Primljeni avansi

432 Dobavljači iz Republike Srpske

433 Dobavljači iz Federacije BiH

434 Dobavljači iz Brčko Distrikta BiH

435 Dobavljači u inostranstvu
439 Ostale obaveze iz poslovanja

45 Obaveze za plate, naknade plata i ostala primanja zaposlenih po osnovu rada

450 Obaveze za plate i naknade plata
451 Obaveze za porez na plate i naknade plata
452 Obaveze za doprinose na plate i naknade plata
456 Obaveze za ostala lična primanja
457 Obaveze za porez na ostala lična primanja
458 Obaveze za doprinose na ostala lična primanja

46 Ostale obaveze

460 Obaveze po osnovu kamata i rashoda finansiranja
463 Obaveze prema zaposlenima
464 Obaveze prema članovima upravnog i nadzornog odbora, drugih odbora i komisija
465 Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima
469 Ostale obaveze

47 Porez na dodatu vrijednost

470 Porez na dodatu vrijednost po izdatim fakturama
471 Porez na dodatu vrijednost po primljenim avansima
473 Porez na dodatu vrijednost to osnovu prodaje za gotovinu
479 Obaveze za porez na dodatu vrijednost to osnovu razlike između obračunatog i akontacionog poreza na dodatu vrijednost

48 Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

482 Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova
485 Obaveze za porez na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora, drugih odbora i komisija
486 Obaveze za doprinose na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora, drugih odbora i komisija
487 Obaveze za poreze i doprinose obračunate na isplate fizičkim licima van radnog odnosa
489 Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine

49 Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja

490 Unaprijed obračunati rashodi perioda
491 Unaprijed naplaćeni, razgraničeni prihodi
493 Razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija
496 Kratkoročna rezervisanja
499 Ostala kratkoročna razgraničenja

KLASA 5 - RASHODI

50 Nabavna vrijednost prodate robe

500 Nabavka robe
501 Nabavna vrijednost prodate robe

51 Troškovi materijala

510 Nabavka materijala
511 Troškovi materijala za izradu učinaka
512 Troškovi ostalog materijala
513 Troškovi goriva i energije

52 Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja

520 Troškovi bruto plata

- 521 Troškovi bruto naknada plata
- 522 Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora
- 523 Troškovi bruto naknada članovima drugih odbora, komisija i sl.
- 524 Troškovi otpremnina, nagrada i pomoći u skladu sa propisima o radu
- 525 Troškovi zaposlenih na službenom putu
- 529 Troškovi bruto ostalih ličnih primanja

53 Troškovi proizvodnih usluga

- 530 Troškovi usluga na izradi učinaka
- 531 Troškovi transportnih usluga
- 532 Troškovi usluga održavanja
- 533 Troškovi zakupa
- 534 Troškovi sajmova
- 535 Troškovi reklame i propagande
- 536 Troškovi istraživanja
- 537 Troškovi razvoja koji se ne kapitalizuju
- 539 Troškovi ostalih usluga

54 Troškovi amortizacije i rezervisanja

- 540 Troškovi amortizacije
- 541 Troškovi rezervisanja

55 Nematerijalni troškovi

- 550 Troškovi ostalih usluga
- 551 Troškovi reprezentacije
- 552 Troškovi premija osiguranja
- 553 Troškovi platnog prometa
- 554 Troškovi članarina
- 555 Troškovi poreza
- 556 Troškovi doprinosa
- 559 Ostali nematerijalni troškovi

56 Finansijski rashodi

- 561 Rashodi kamata od nepovezanih lica
- 562 Negativne kursne razlike

57 Ostali rashodi i gubici

58 Rashodi/gubici od usklađivanja vrijednosti sredstava

59 Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i prenos rashoda

KLASA 6 PRIHODI

60 Prihodi od prodaje robe

- 601 Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj
- 602 Prihodi od prodaje robe u Federaciji BiH
- 603 Prihodi od prodaje robe u Brčko Distriktu BiH
- 604 Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu
- 605 Odobreni popusti i rabati

61 Prihodi od prodaje proizvoda

611 Prihodi od prodaje proizvoda u Republici Srpskoj
612 Prihodi od prodaje proizvoda u Federaciji BiH
613 Prihodi od prodaje proizvoda u Brčko Distriktu BiH
614 Prihodi od prodaje proizvoda na stranom tržištu

62 Prihodi od pruženih usluga

621 Prihodi od pruženih usluga u Republici Srpskoj
622 Prihodi od pruženih usluga u Federaciji BiH
623 Prihodi od pruženih usluga u Brčko Distriktu BiH
624 Prihodi od pruženih usluga na inostranom tržištu
625 Odobreni popusti i rabati

64 Promjena vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju

65 Ostali poslovni prihodi

650 Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, podsticaja i slično
651 Prihodi od zakupa
652 Prihodi od donacija
653 Prihodi od članarina
654 Prihodi od tantijema i licencnih prava
655 Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja
659 Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama

66 Finansijski prihodi

661 Prihodi od kamata od nepovezanih lica
662 Pozitivne kursne razlike
663 Prihodi po osnovu valutne klauzule
669 Ostali finansijski prihodi

67 Ostali prihodi i dobici

670 Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme
676 Viškovi
677 Dobici od naplaćenih ranije otpisanih potraživanja

68 Prihodi/dobici od usklađivanja vrijednosti sredstava

69 Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i prenos prihoda

690 Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika
691 Prihodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina

699 Prenos prihoda

2.1.2 Bilansi za OCD u Republici Srpskoj

Iz razloga specifičnosti razloga osnivanja i rada OCD, a po uzoru na osiguravajuća društva, banke i druge organizacije koje su prilagodile bilanse svojim specifičnostima, potrebno je da i OCD prilagode elemente finansijskih izvještaja svom poslovanju. S tim u vezi, prijedlog za izgled bilansa stanja I bilansa uspjeha, uvažavajući postojeći kontni plan bi izgledao na sljedeći način:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2022. godine

Grupa računa	POZICIJA	AOP	Neto tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	AKTIVA			
	A. STALNA SREDSTVA	101		
01	Nematerijalna sredstva	102		
02	Nekretnine, postrojenja i oprema	103		
03	Investicione nekretnine	104		
04	Sredstva uzeta u zakup	105		
05	Biološka sredstva	106		
06	Dugoročni finansijski plasmani	107		
07	Ostala dugoročna potraživanja i sredstva	108		
08	Dugoročna razgraničenja	109		
09	Odložena poreska sredstva	110		
	B. TEKUĆA SREDSTVA	111		
10	Zalihe	112		
20	Potraživnja	113		
23	Kratkoročni finansijski plasmani	114		
24	Gotovinski elementi i gotovina	115		
27	Porez na dodatu vrijednost	116		
28	Kratkoročna razgraičenja	117		
	UKUPNA AKTIVA	118		

Grupa računa	POZICIJA	AOP	Neto tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	PASIVA			
	A. KAPITAL	119		
30	Osnovni kapital	120		
32	Rezerve	121		
33	Revalorizacione rezerve	122		
343	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	123		
353	Višak rashoda nad приходima	124		
	B. OBAVEZE, RAZGRANIČENJA I REZERVISANJA	125		
40	Odložene poreske obaveze, dugoročna rezervisanja i razgraničenja	126		
41	Dugoročne obaveze	127		
42	Kratkoročne finansijske obaveze	128		
43	Obaveze iz poslovanja	129		

45	Obaveze za plate, naknade plata i ostala primanja zaposlenih po osnovu rada	130		
46	Ostale obaveze	131		
47	Porez na dodatu vrijednost	132		
48	Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	133		
49	Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja	134		
	UKUPNA PASIVA	135		

BILANS USPJEHA
na dan 31.12.2022. godine

Grupa računa	POZICIJA	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
	A. PRIHODI	145		
60,61,62	Prihodi od prodaje robe, prodaje proizvoda i vršenje usluga	146		
65	Ostali poslovni prihodi	147		
650	Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, podsticaja i slično	148		
651	Prihodi od zakupa	149		
652	Prihodi od donacija	150		
653	Prihodi od članarina	151		
654	Prihodi od tantijema i licencnih prava	152		
655	Prihodi iz namjenskih izvora financiranja	153		
66	Finansijski prihodi	154		
67	Ostali prihodi i dobici	155		
68	Prihodi/dobici od usklađivanja vrijednosti sredstava	156		
69	Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i prenos prihoda	157		
	UKUPNI PRIHODI	158		

Grupa računa	POZICIJA	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
	B. RASHODI	159		
50	Nabavna vrijednost prodane robe	160		
51	Troškovi materijala	161		

52	Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja	162		
53	Troškovi proizvodnih usluga	163		
54	Troškovi amortizacije i rezervisanja	164		
55	Nematerijalni troškovi	165		
550	Troškovi ostalih usluga	166		
551	Troškovi reprezentacije	167		
552	Troškovi premija osiguranja	168		
553	Troškovi platnog prometa	169		
554	Troškovi članarina	170		
555	Troškovi poreza	171		
556	Troškovi doprinosa	172		
559	Ostali nematerijalni troškovi	173		
56	Finansijski rashodi	174		
57	Ostali rashodi i gubici	175		
58	Rashodi/gubici od usklađivanja vrijednosti sredstava	176		
59	Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i prenos rashoda	177		
	UKUPNI RASHODI	178		
	Višak prihoda	179		
	Višak rashoda	180		
	Broj zaposlenih na kraju mjeseca	181		
	Broj zaposlenih na osnovu sati rada	182		

Opcija 2: Prijedlog izmjena uz promjenu postojećeg kontnog okvira

Prema drugoj varijanti, koja je rađena prema modifikovanom analitičkom kontnom planu, koji bi jednostavnije prezentovao klase i grupe računa, klase i grupe računa sa dvocifrenim i trocifrenim kontima bi izgledala kao na sljedećem primjeru:

2.2.1. Klase i grupe računa

KLASA 0 - STALNA SREDSTVA

01 Nematerijalna sredstva

- 011 Koncesije, patenti, licence i ostala prava
- 013 Softver i slična prava
- 014 Ostala nematerijalna sredstva
- 019 Ispravka vrijednosti nematerijalnih sredstava

02 Nekretnine, postrojenja i oprema

- 020 Zemljište
- 021 Građevinski objekti
- 022 Postrojenja i oprema
- 024 Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi
- 029 Ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme

03 Investicione nekretnine

- 030 Vlastita investiciona imovina
- 031 Zakupljena investiciona imovina
- 039 Ispravka vrijednosti investicionih nekretnina

06 Dugoročni finansijski plasmani

- 060 Učešća u kapitalu zavisnih subjekata
- 061 Učešća u kapitalu pridruženih subjekata i zajedničkih poduhvata
- 069 Ispravka vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana

08 Dugoročna razgraničenja

- 080 Unaprijed plaćeni rashodi
- 081 Ostala dugoročna razgraničenja

09 Odložena poreska sredstva

- 090 Odložena poreska sredstva

KLASA 1 – ZALIHE

10 Zalihe materijala

- 100 Zalihe materijala
- 109 Ispravka vrijednosti zaliha materijala

12 Zalihe gotovih proizvoda

- 120 Gotovi proizvodi
- 129 Ispravka vrijednosti gotovih proizvoda

13 Zalihe robe

- 130 Obračun nabavke robe
- 131 Roba u skladištu
- 139 Ispravka vrijednosti robe

15 Dati avansi

151 Dati avansi

16 KRATKOROČNA SREDSTVA

160 Potraživanja po osnovu prodaje

161 Ostala kratkoročna potraživanja

162 Kratkoročni finansijski plasmani

17 Gotovinski ekvivalenti i gotovina**18 Porez na dodatu vrijednost****19 Kratkoročna razgraničenja****KLASA 2 - KAPITAL****20 Osnovni kapital****22 Rezerve****23 Revalorizacione rezerve**

243 Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima

253 Višak rashoda nad prihodima

KLASA 3 - OBAVEZE, RAZGRANIČENJA I REZERVISANJA**30 Odložene poreske obaveze, dugoročna rezervisanja i razgraničenja**

307 Odložene poreske obaveze

308 Unaprijed naplaćeni, razgraničeni prihodi i razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija

309 Ostala dugoročna rezervisanja i razgraničenja

31 Dugoročne obaveze

313 Dugoročni krediti u zemlji

314 Dugoročni krediti u inostranstvu

319 Ostale dugoročne obaveze

32 Kratkoročne finansijske obaveze

321 Obaveze po emitovanim dužničkim instrumentima

322 Kratkoročni krediti u zemlji

323 Kratkoročni krediti u inostranstvu

324 Prekoračenja po bankovnim računima

329 Ostale kratkoročne finansijske obaveze

33 Obaveze iz poslovanja

330 Primljeni avansi

332 Dobavljači iz Republike Srpske

333 Dobavljači iz Federacije BiH

334 Dobavljači iz Brčko Distrikta BiH

335 Dobavljači u inostranstvu

339 Ostale obaveze iz poslovanja

35 Obaveze za plate, naknade plata i ostala primanja zaposlenih po osnovu rada

350 Obaveze za plate i naknade plata

351 Obaveze za porez na plate i naknade plata

- 352 Obaveze za doprinose na plate i naknade plata
- 356 Obaveze za ostala lična primanja
- 357 Obaveze za porez na ostala lična primanja
- 358 Obaveze za doprinose na ostala lična primanja

36 Ostale obaveze

- 360 Obaveze po osnovu kamata i rashoda finansiranja
- 363 Obaveze prema zaposlenima
- 364 Obaveze prema članovima upravnog i nadzornog odbora, drugih odbora i komisija
- 365 Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima
- 369 Ostale obaveze

37 Porez na dodatu vrijednost

- 370 Porez na dodatu vrijednost po izdatim fakturama
- 371 Porez na dodatu vrijednost po primljenim avansima
- 373 Porez na dodatu vrijednost to osnovu prodaje za gotovinu
- 379 Obaveze za porez na dodatu vrijednost to osnovu razlike između obračunatog i akontacionog poreza na dodatu vrijednost

38 Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

- 382 Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova
- 385 Obaveze za porez na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora, drugih odbora i komisija
- 386 Obaveze za doprinose na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora, drugih odbora i komisija
- 387 Obaveze za poreze i doprinose obračunate na isplate fizičkim licima van radnog odnosa
- 389 Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine

39 Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja

- 390 Unaprijed obračunati rashodi perioda
- 391 Unaprijed naplaćeni, razgraničeni prihodi
- 393 Razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija
- 396 Kratkoročna rezervisanja
- 399 Ostala kratkoročna razgraničenja

KLASA 4 – RASHODI I PRIHODI

40 Nabavna vrijednost prodate robe

- 401 Troškovi materijala
- 402 Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja
- 403 Troškovi proizvodnih usluga
- 404 Troškovi amortizacije i rezervisanja
- 405 Nematerijalni troškovi
- 406 Finansijski rashodi
- 407 Ostali rashodi i gubici
- 408 Rashodi/gubici od usklađivanja vrijednosti sredstava
- 409 Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i prenos rashoda

41 Prihodi od prodaje robe

- 411 Prihodi od prodaje proizvoda
- 412 Prihodi od pruženih usluga
- 414 Promjena vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju

- 415 Ostali poslovni prihodi
- 416 Finansijski prihodi
- 417 Ostali prihodi i dobiti
- 418 Prihodi/dobici od usklađivanja vrijednosti sredstava
- 419 Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i prenos prihoda
- 499 Prenos prihoda

2.2.2 Bilansi za OCD u Republici Srpskoj

Prema drugoj varijanti, koja je rađena takođe prema modifikovanom analitičkom kontnom planu, koji bi jednostavnije prezentovao klase i grupe računa i na osnovu toga pojednostavio i sam izgled bilansa stanja i bilansa uspjeha i prilagodio ih specifičnim poslovima vezanim za OCD, bilans stanja i bilans uspjeha za OCD bi izgledala kao na sljedećem primjeru:

BILANS STANJA na dan 31.12.2022. godine

Grupa računa	POZICIJA	AOP	Neto tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	AKTIVA			
	A. STALNA SREDSTVA	101		
01	Nematerijalna sredstva	102		
02	Nekretnine, postrojenja i oprema	103		
03	Investicione nekretnine	104		
04	Sredstva uzeta u zakup	105		
05	Biološka sredstva	106		
06	Dugoročni finansijski plasmani	107		
07	Ostala dugoročna potraživanja i sredstva	108		
08	Dugoročna razgraničenja	109		
09	Odložena poreska sredstva	110		
	B. TEKUĆA SREDSTVA	111		
10	Zalihe	112		
16	Potraživnja	113		
162	Kratkoročni finansijski plasmani	114		
17	Gotovinski elementi i gotovina	115		
18	Porez na dodatu vrijednost	116		
19	Kratkoročna razgraičenja	117		
	UKUPNA AKTIVA	118		

Grupa računa	POZICIJA	AOP	Neto tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	PASIVA			
	A. KAPITAL	119		

20	Osnovni kapital	120		
22	Rezerve	121		
23	Revalorizacije rezerve	122		
243	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	123		
253	Višak rashoda nad приходima	124		
	B. OBAVEZE, RAZGRANIČENJA I REZERVISANJA	125		
30	Odložene poreske obaveze, dugoročna rezervisanja i razgraničenja	126		
31	Dugoročne obaveze	127		
32	Kratkoročne finansijske obaveze	128		
33	Obaveze iz poslovanja	129		
35	Obaveze za plate, naknade plata i ostala primanja zaposlenih po osnovu rada	130		
36	Ostale obaveze	131		
37	Porez na dodatu vrijednost	132		
38	Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	133		
39	Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja	134		
	UKUPNA PASIVA	135		

BILANS USPJEHA
na dan 31.12.2022. godine

Grupa računa	POZICIJA	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
	A. PRIHODI	145		
41,411	Prihodi od prodaje robe, prodaje proizvoda i vršenje usluga	146		
415	Ostali poslovni prihodi	147		
	Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, podsticaja i slično	148		
	Prihodi od zakupa	149		
	Prihodi od donacija	150		
	Prihodi od članarina	151		
	Prihodi od tantijema i licencnih prava	152		
	Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	153		
416	Finansijski prihodi	154		
417	Ostali prihodi i dobici	155		
418	Prihodi/dobici od usklađivanja vrijednosti sredstava	156		
419	Prihodi po osnovu promjene	157		

	računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i prenos prihoda			
	UKUPNI PRIHODI	158		

Grupa računa	POZICIJA	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
	B. RASHODI	159		
40	Nabavna vrijednost prodane robe	160		
401	Troškovi materijala	161		
402	Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja	162		
403	Troškovi proizvodnih usluga	163		
404	Troškovi amortizacije i rezervisanja	164		
405	Nematerijalni troškovi	165		
	Troškovi ostalih usluga	166		
	Troškovi reprezentacije	167		
	Troškovi premija osiguranja	168		
	Troškovi platnog prometa	169		
	Troškovi članarina	170		
	Troškovi poreza	171		
	Troškovi doprinosa	172		
	Ostali nematerijalni troškovi	173		
406	Finansijski rashodi	174		
	Ostali rashodi i gubici	175		
	Rashodi/gubici od usklađivanja vrijednosti sredstava	176		
	Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i prenos rashoda	177		
	UKUPNI RASHODI	178		
	Višak prihoda	179		
	Višak rashoda	180		
	Broj zaposlenih na kraju mjeseca	181		
	Broj zaposlenih na osnovu sati rada	182		

3. Pristup u realizaciji

Postojeći MSFI/MRS nisu primjenjivi za OCD. Prvenstveno, kada govorimo o finansijskim izvještajima koji su standardizovani međunarodnim računovodstvenim standardima, tada govorimo o finansijskim izvještajima opšte svrhe. Ovi izvještaji su kreirani za korisnike koji se nalaze izvan entiteta kao što su investitori, kreditori, države i drugi, i koji nemaju mogućnost da zahtijevaju posebne informacije o izvještajnom entitetu, odnosno ovi izvještaji su i standardizovani na način da svi eksterni korisnici mogu da u njima nađu potrebne informacije koje posjeduju određene kvalitativne karakteristike, te da na osnovu njih donose kvalitetne odluke. Korisnici finansijskih izvještaja za OCD su različiti u odnosu na korisnike drugih finansijskih izvještaja. Samim tim, i njihovi informacioni zahtjevi su različiti. Pored razlike u korisnicima, postoje razlike i u načinu upotrebe finansijskih izvještaja, potrebne računovodstvene ekspertize u OCD, kao i sposobnosti da OCD podnesu troškove primjene MSFI/MRS. Dakle potreba za standardizacijom finansijskih izvještaja za OCD itekako postoji.

Da bi se sve ovo ostvarilo, potrebno je da se urade sljedeće faze u implementaciji:

Faza 1: Finalizacija prijedloga reforme sistema I formi finansijskog izvještavanja OCD

- konsultacije sa Ministarstvom finansija RS – finalizovanje nacрта reforme sistema I formi finansijskog izvještavanja OCD
- Konsultacije sa OCD u vezi sa nacrtom reforme sistema I formi finansijskog izvještavanja OCD
- Finalizovanje prijedloga I dostava Ministarstvu finansija RS

Faza 2: Realizacija

- Prilagođavanje internih podzakonskih akata Ministarstva finansija RS (Pravilnika o primjeni kontnog okvira i sadržaju konta) radi operacionalizacije predložene reforme sistema izvještavanja OCD u RS,

Faza 3: Obuka

- Jačanje kapaciteta APIF za provođenje usvojenih izmjena
- Kreiranje instrukcije za OCD
- izvođenje obuka za OCD